

XIII. Kunnan työnvälitystoimisto.

Kunnan työnvälitystoimiston Kaupunginvaltuustolle antama kertomus vuodelta 1906 on seuraava:

»Toimiston johtokuntaan vuonna 1906 kuuluivat: filosofiantohtori Santeri Ingman, puheenjohtaja, tehtailija Eero Erkko, varapuheenjohtaja, sekä tehtailija A. A. Nyman, rakennusmestari Aug. Pettersson, toimittaja Kaarlo Luoto ja kirvesmies G. A. Wistbacka, jäseniä; sekä tehtailija Aug. Malmi, rakennusmestari J. Johansson, maalari Anton Caselius ja muurari K. Saxberg, varajäseniä. Toimiston henkilökuntaan kuuluivat: A. H. Karvonen, johtaja, Ina Petelius, naisosaston johtajatar sekä E. Kumenius.

Toimiston liikenne v. 1903—1906.

	V. 1903			V. 1904			V. 1905			V. 1906		
	Miesosasto	Naisosasto	Yhteensä	Miesosasto	Naisosasto	Yhteensä	Miesosasto	Naisosasto	Yhteensä	Miesosasto	Naisosasto	Yhteensä
Työnhakemuksia . .	5,493	1,184	6,677	6,399	1,676	8,075	5,200	2,413	7,613	6,098	2,432	8,530
Tarjottuja paikkoja	2,615	430	3,045	3,630	839	4,469	2,733	1,561	4,294	3,336	1,972	5,308
Täytettyjä paikkoja	2,461	287	2,748	3,232	602	3,834	2,547	1,210	3,757	3,157	1,394	4,551

Toimiston liikenne.

Kuten ylläolevat numerot osoittavat, on toimiston liikenne vuosi vuodelta kasvanut säännöllisesti, paitsi v. 1905, jolloin miesosastolla työn hakemusten, tarjottujen paikkain ja täytettyjen paikkain luku oli pienempi kuin sen edellisenä vuotena. Tämä miesosaston liikenteen aleneminen johtui siitä, että v. 1905 olivat työsuhteet kaupungissa paremmat

kuin edellisinä vuosina, jonka vuoksi työnhakijoita kuin myöskin lähe-
tyksiä kaupungin tarjoomiin hätäaputöihin oli vähemmän kuin v. 1904.
Naisosaston liikenne on lisääntynyt säännöllisesti vuosittain niin, että viime
vuotena oli työnhakijoita kaksi kertaa, tarjottuja paikkoja neljä kertaa
ja välityksiä miltei viisi kertaa enemmän kuin toimiston ensimmäisenä toimi-
vuotena. Kokonaisuksi katsottuna on toimiston liikenne kasvanut ensi
toimivuoteen verraten: työnhakijain luku 27,8 %, tarjottujen paikkain
luku 74,5 % ja täytettyjen paikkain määrä 65,6 %.

Toisille paikkakunnille on toimisto välittänyt työpaikkoja, v. 1903
190:lle, v. 1904 365:lle, v. 1905 432:lle ja v. 1906 494 hengelle. Nämä
luvut osoittavat, että työvoimain lähetys ulkopuolelle oman kunnan
piiriä on sekin säännöllisesti kasvanut.

Toimiston lii-
keune ja työ-
suhteet Helsin-
gissä v. 1906.

Toimistosta on 1906 vuoden kuluessa hakenut työtä 4,976 henkeä
— 3,275 miestä ja 1,701 naista —, jotka uudelleen työttömiksi jouduttuaan
ovat uudistaneet työhakemuksiaan yhteensä 3,554 kertaa, joten työhake-
musten kokonaissumma tekee 8,530. Työhakemuksista tyydytettiin
51,7 % miesosastolla ja 57,4 % naisosastolla.

Työpaikkoja tarjottiin 5,308 hengelle, 3,336 miehelle ja 1,972 naiselle.
Miehille tarjotuista paikoista täytettiin 94,5 % ja naisille tarjotuista 70,8 %.
Nämä luvut osoittavat, että toimisto on voinut täyttää miltei kaikki mie-
hille tarjotut paikat ja verrattain suuren määrän naisten paikoista. Mies-
osastolla täyttämättä jääneet paikat, lukuunottamatta aivan yksityisiä
tapauksia, oliva etupäässä vuosirengin paikkoja maaseudulla. Niimikään
naisosastolla täyttämättä jääneet paikat olivat suuremmaksi osaksi pal-
veluspaikkoja maaseuduilla. — Ulkomaisten toimistojen liikenteeseen ver-
raten ovat yllämainitut prosenttimäärät korkeammat kuin muussa maissa,
joka osoittaa Helsingissä tarjolla olevain työnhakijain runsautta. 100
tarjottua paikkaa kohden tuli näet 182,8 työn hakijaa mies- ja 123,8 nais-
osastolla.

Työhakemusten määrä miesosastolla oli suurin, 1,006, tammikuussa.
Kun vuoden alussa kirjoitetaan kaikki työnhakijat uudestaan toimiston
kirjoihin, on niitten joukossa runsaammin kuin muina vuoden aikoina
sellaisia, jotka hakevat paikan vaihtoa, mutta tässä kuussa on kuitenkin
työnpuute yleisin. Miltei kaikkien yksityisten työnantajain ulkotyöt
olivat pysähdyksissä ja alkoivat vasta helmi- ja maaliskuulla, silloinkin
pääasiallisesti kivityöt. Muulla ulkotyöväellä ei ollut työn tilaisuutta
kaupungissa juuri muissa kuin lumenluomistöissä ja kaupungin järjestä-

missä töissä. Kuukausittain aleni sitte työnhakemusten määrä säännöllisesti ja oli alimmillaan elokuussa, jolloin se teki vaan 298, nousten jälleen syyskuukausina, marraskuussa 513:een ja joulukuussa 447:ään.

Ammattien mukaan ryhmitettyinä on työnhakijoista runsaimmin n. s. apurityöväkeä. Niitä oli tammikuussa 357, helmikuussa 301, maaliskuussa 215; kevät- ja kesäkuukausina vaihteli niitten luku 177 — 95 ja syyskuukausina 122—183 välillä. Talvikuukausina saivat miltei kaikki perheelliset miehet työtä kaupungin järjestämässä kadunaukaisu- ja maankaivutöissä, ja kaikilla oli tilaisuus saada kivenmurskaustyötä, josta ansaitsivat 1 mk 50 p.—3 mk. päivältä. Metsänhakkuutyötä tarjottiin 25 miehelle kaupungin lähistöllä, joihin saatiin lähtemään vaan 13 miestä, mutta nekin, saatuaan työttömäin avustuskomitealta työaseet ja vaateavustusta, möivät työaseensa ja jättivät työpaikkansa, häviten tunte mattomille teille. Tämä osoittaa, että on verrattain vaikeaa saada helsinkiläistä työväkeä maaseudulle lähetetyksi. Kuitenkin voi toimisto eräisiin ammattitöihin sekä rengeiksi ja kesällä maanviljelystöihin lähettää miespuolisia työnhakijoita maaseuduille, vuoden kuluessa kaikkiaan 182 henkeä. — Työnpuutetta ei apurityömiehillä ollut huhtikuun puolivälistä syyskuun loppuun, vaikka työnhakijoita olikin, kuten ylempänä on mainittu, kesäkuukausinakin, mutta he saivat aina pian työtä.

Apurityömiesten jälkeen seuraa suurimpana ryhmänä kiviteollisuusustyöväki. Näistä oli työtä hakemassa tammikuussa 172, helmikuussa 117, mutta seuraavina kuukausina aina lokakuuhun asti oli vaan 30—40. Syksyllä tuli heitä taas suurempi määrä joutilaiksi. Lokakuussa haki työtä 60, marraskuussa 139, joulukuussa 74. Yksityisten töissä ei kivityömiehillä ollut marras-, joului-, tammi- ja helmikuussa kuin pienemmällä määrällä työtä saatavana, mutta kaupungin järjestämässä vuorenlouhimis- ja tellikkakivenhakkuutöissä saivat miltei kaikki kivityömiehet työtä, joten sanottavaa työnpuutetta ei tässä ammatissa ollut. Keväällä vallinneen kivityömiesten lakon takia ei huhti-, toukokuussa ja kesäkuun alkupuolella ollut kivityömiehiä työtä hakemassa kuin muutamia eikä toimisto niillekään voinut paikkoja välittää. Lakkolaisista työskenteli tietävästi suurin osa apurityöissä.

Kirvesmiehistä haki työtä toimiston välityksellä vuoden eri kuukausina järjestyksessä tammikuusta alkaen seuraavat määrät: 128, 105, 66, 45, 49, 52, 49, 32, 54, 32, 41 ja 27. Ammattityötä ei toimisto voinut kuin muutamille toimittaa tammi-, heimi- ja maaliskuussa, mutta kaupungin

tarjoomiin kadunaukaisutöihin pääsi kaikki perheelliset miehet, jotka halusivat, mutta niihin meni vaan tammikuussa 46, helmikuussa 52, maaliskuussa 20. Osa naimattomista kirvesmiehistä oli pakotettu turvautumaan kaupungin hätäaputyöksi tarjoomaan kivenmurskaustyöhön. Huhtikuusta joulukuuhun ei säännöllisiä ammattilaisia ollut pitempää aikaa jouutilaina. Tässä ammatissa muutoin on n. s. sesonkityttömyys verrattain pitkä. Taitavimmat tosin saavat talvellakin työtä rakennusten sisustamistöissä, mutta vähempitaitoiset saavat olla ammattityön puutteessa joulukuusta maaliskuu- ja huhtikuuhun.

Muurareista haki työtä eri kuukausina: 90, 50, 43, 27, 34, 29, 9, 9, 5, 16, 39 ja 36. Ne ammattilaisista, jotka taitavat rappausta, saivat työtä ympäri vuoden. Ulkoseinän muuraajilla on työttömyysaika pitempi kuin muilla ammattilaisilla, tavallisesti joulukuun alusta huhtikuun loppupuolelle. Mutta kun tässä ammatissa on nykyään hyvät palkat, ainoastaan suuriperheiset tarvitsivat turvautua muihin töihin. Toimistossa talvikuukausina työtä hakeneet muurarit pyrkivät kaupungin tarjoomiin kivi-, maankaivu- ja kivenmurskaustöihin, joihin lähetettiin tammikuussa 54, helmikuussa 32, maaliskuussa 15. Kesäkuukausina oli taitavista muurareista puutos. Kun rakennukset kivityömiesten lakon vuoksi viivästyivät, niin tarvittiin tavallista suurempi määrä työvoimaa. Kun tässä ammatissa työt tehdään yleensä urakalla, jonka ottavat suuremmat miesryhmät, ei toimiston välitystä yleensä voida paljon käyttää. Toimiston välitystä käyttävät tavallisesti vaan yksityiset talonomistajat.

Metalliteollisuustyöväkeä oli toimistossa työnhakijoina tammikuusta alkaen: 105, 112, 91, 84, 88, 55, 74, 79, 88, 74, 49 ja 56. Useimmat työnhakijat olivat pannu- ja levyseppiä ja tehdasapureita; joku määrä viilaaajia ja sorvaajia. Ammattityötä sai toimiston välityksellä vuoden kuluessa vaan 63 henkeä. Tällä teollisuusosalalla vallitsevat rauhattomat olot ja suuri työlakko häiritsi luonnollisesti toimistonkin välitystyötä.

Muut työnhakijain ryhmät ovat siksi pieniä, ettei niitten esittämisellä ole työolojen kuvaamisessa merkitystä.

Työttömyyden määrää kaupungissa kuvaa parhaiten lähetykset kaupungin varsinaiseksi hätäaputyöksi tarjoomaan kivenmurskaustyöhön, koska siihen tavallisesti menevät vaan todellista puutetta kärsivät. Niitenkään luku ei ollut vähäinen. Mainittuun työhön lähetettiin: tammikuussa 157, helmikuussa 279, maaliskuussa 135, huhtikuussa 56, syyskuussa 5, lokakuussa 13, marraskuussa 125 ja joulukuussa 127, eli yhteensä 897 henkilö-

lähetystä. Toukokuusta syyskuuhun oli tämä työ keskeytettynä. Ainoastaan muuhun työhön kykenemättömät vanhuksat saivat sitä kesälläkin.

Naispuolisista työnhakijoista oli runsain lukumäärä talouspalvelijattaria. Näitten välitys muodostaa kaksi kolmattaosaa koko naisosaston liikenteestä. Työnhakijain, tarjottujen paikkain ja välitysten määrät näkyvät seuraavasta:

	Työn- hakijoita	Tarjot- tuja paikkoja	Täytet- tyjä paikkoja
Tammikuussa	140	109	81
Helmikuussa	128	99	79
Maaliskuussa	133	108	76
Huhtikuussa	168	124	78
Toukokuussa	154	140	96
Kesäkuussa	86	98	68
Heinäkuussa	78	82	42
Elokuussa	170	140	90
Syyskuussa	184	164	97
Lokakuussa	132	79	69
Marraskuussa	134	114	83
Joulukuussa	56	55	35
	Yhteensä 1,563	1,312	894

Ylläolevista luvuista näkyy, että paikanhakijoita oli enemmän kuin tarjottuja paikkoja kaikkina muina kuukausina paitsi kesä- ja heinäkuussa, jolloin suhde oli päinvastainen. Palvelijattarien puute kesäkuukausina johtuu siitä, että ne tavallisesti keväällä matkustavat kesäksi kotiseuduilleen ja palaavat elokuun lopulla, jolloin kaupungin asukkaat muuttavat kesäasunnoistaan kaupunkiin. Ruotsinkielisistä palvelijoista oli puute miltei ympäri vuoden, josta ja kysynnästä maaseudulle johtuu, että noin $\frac{1}{3}$ tarjotuista paikoista jäi täyttämättä.

Karjanhoitopalvelijoita kysyttiin syyskuukausina runsaasti. 96 tarjotusta paikasta täytettiin 50. Hakijoita oli vaan 29, mutta paikat täytettiin muille aloille pyrkijöillä.

Työnpuutetta kärsivät talvella sellaiset juoppojen miesten vaimot, lesket ja yksinäiset naiset, joilla on lapsia elätettävänä. Ainoastaan poikkeustapauksissa voivat he saada palvelusta. Lapsen jättäminen vieraaseen hoitoon maksaa usein enemmän kuin palveluksessa voi ansaita. He hakevat tavallisesti apuritoihin rakennuksilla, joissa ansio on suurempi, sekä pesu- ja siivoustöitä. Nämä työt ovat kuitenkin tilapäisiä ja työnpuute on vähän päästä edessä. Työnhakijain lukumäärä vaihteli eri kuukausina 20—60.

Tehdastöihin pyrkijöitä oli verrattain vähän eikä paikkojakaan tarjottu kuin muutamalle koko vuotena.

Kauppa-alalle ja konttoritoimiin pyrkijöitä oli ympäri vuoden, mutta paikkoja sai ainoastaan kymmenkunta.

Työttömäin avustamiseen otti toimisto puolestaan osaa. Työttömäin komitean, jolle kauppunginvaltuusmiehet myönsivät 10,000, sekä valtio niinkään 10,000 markkaa puutteenalaisten avustamiseksi ynnä 200 vapaa-pilettiä rautatiellä työttömäin lähettämiseksi kotiseuduilleen, työstä suoritettiin osa toimiston avustuksella. Työttömäin lähetyksen vapaapileteillä kotiseuduilleen hoiti toimisto, toimittaen matkalle 196 henkeä. Pantattujen tavarain lunastamistoimikunta työskenteli niinkään toimiston johdolla. Lähempi selonteko näistä ei kuitenkaan kuulu toimiston liikenteen vuosikatsaukseen».